

درس یازدهم

کاوش خارج از کلاس (صفحه ۱۳۸ کتاب درسی)

- با مقایسه قانون اساسی مشروطه و قانون اساسی جمهوری اسلامی، سه تفاوت اساسی آنها را در حوزه قدرت و مدیریت سیاسی کشور بیان کنید.
- ۱- حذف نظام پادشاهی و مقام پادشاه در قانون اساسی جمهوری اسلامی؛ در قانون اساسی مشروطه شاه در رأس حکومت قرار داشت و مقام انتخابی نبود و به صورت مورثی بود. ولی در قانون اساسی جدید مقام رهبری در رأس حکومت قرار دارد که طبق نظریه ولایت فقیه و بر مبنای قانون اساسی جمهوری اسلامی تعیین شده است و بر سه قوه نظارت می‌کند.
- ۲- طبق قانون اساسی مشروطه قانون‌گذاری با سیستم دو مجلسی یکی ملی و دیگری سنا انجام می‌شد، اما در قانون اساسی جمهوری اسلامی از نظام تک مجلسی یعنی مجلس شورای اسلامی استفاده می‌شود. (اصل ۵۸)
- ۳- تفسیر قوانین در قانون مشروطه به طور مطلق، به مجلس شورای ملی واگذار شده بود، اما در قانون اساسی جمهوری اسلامی بحث تفسیر به سه نهاد شورای نگهبان، مجلس و سیستم قضایی واگذار شده است.

کننده بهرام شفیعے

کانال تخصصی تاریخ من @tarikheman3

پرسش‌های نمونه (صفحه ۱۴۷ کتاب درسی)

۱- نقش و جایگاه مردم را در روند استقرار نظام جمهوری اسلامی توضیح دهید.

- شرکت در تظاهرات بر ضد برنامه‌های شاه

- براندازی رژیم شاهنشاهی و تأسیس جمهوری اسلامی با شرکت در رأی‌گیری تعیین نظام

- شرکت در رویدادهای انقلاب و انواع انتخابات

- دفاع از کشور در مقابل انواع توطئه‌های داخلی و خارجی به خصوص جنگ تحمیلی عراق و پشتیبانان‌ش علیه نظام جمهوری اسلامی و حفظ استقلال کشور

۲- چرا با وجود قانون اساسی مشروطه، پس از پیروزی انقلاب اسلامی قانون اساسی جدیدی تدوین و تصویب شد؟

با تغییر نظام حکومتی پادشاهی به جمهوری، نقش‌های سیاسی نیز براساس شرکت مردم در انواع انتخابات تغییر یافت. استقلال و تفکیک قوای سه‌گانه باید به طور مشخص تأکید می‌شد. سیاست‌های داخلی و خارجی حکومت جدید براساس دیدگاه جدید پس از انقلاب دچار تحول شد. مجموعه این تغییرات با قانون اساسی قدیمی قابل اجرا نبود. از این رو باید قانون اساسی جدید تدوین می‌شد.

۳- علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام و پیامد سیاسی مهم آن در بعد داخلی چه بود؟

دانشجویان علت این اقدام را تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه پهلوی جهت سفر به آن کشور اعلام کردند. پیامد سیاسی آن، استعفای مهندس بازرگانان از نخست‌وزیری دولت موقت بود.

۴- چه ارتباطی میان اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی و تأسیس نهادهای انقلابی وجود داشت؟

برای استقرار نظام جدید و پیاده شدن آرمان‌ها و ارزش‌های در جامعه نیاز به نهادهای انقلابی اجرایی احساس می‌شد. پس از فروپاشی رژیم پهلوی، جامعه ایران دستخوش آشوب‌های داخلی گردید. برخی از این نهادها وظیفه برقراری نظم و امنیت را بر عهده گرفتند. آماده نمودن مردم برای شرکت در یک نظام مردم سالار سیاسی و نیز رسیدگی به مناطق و اقشار محروم و مستضعف جامعه و رشد فکری مردم از آرمان‌های بزرگ انقلاب بود و هرکدام از این نهادها مأموریت یافتند به این مسائل رسیدگی کنند و کوتاهی‌های رژیم قبلی را جبران کنند، در غیر این صورت، وضع به همان روال پیشین باقی می‌ماند.

۵- به نظر شما علت استقامت نظام جمهوری اسلامی در برابر توطئه‌ها و دسیسه‌های سهمگین دشمنان داخلی و خارجی در دهه ۱۳۶۰ ش چه بوده است؟

پشتوانه مردمی پرشور و با انگیزه، همکاری و رابطه تنگاتنگ مسئولان و مردم، اعتماد مردم به نظام جمهوری و امید به برطرف کردن مشکلات تاریخی ایران، رهبری امام خمینی در حوادث پیچیده کشور و نبودن تفرقه و اختلاف در بین مسئولان بلند پایه کشور

۶- از دیدگاه شما مهم‌ترین آسیب‌هایی که انقلاب اسلامی را تهدید می‌کنند، کدام‌اند؟

- فاصله گرفتن مسئولان کشور از مردم و از دست دادن همراهی و همدلی مردم

- برتری یافتن روحیه خودمحوری و جناحی بر منافع کلی کشور و مردم

- توطئه‌های دشمنان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای

- عدم توجه به مسئله فرهنگی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل نگهدارنده ارزش‌های یک کشور

- تفرقه و ایجاد چند دستگی بین اقوام و ادیان مختلف در کشور از سوی عوامل فرصت‌طلب خارجی و داخلی